

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม หมู่ที่ 11 อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 6 คุ้มบ้าน ใช้ครัวเรือนเป็นหน่วยตัวอย่าง (Sampling Unit) จำนวน 140 ครัวเรือน

รายละเอียดของประชากร ปรากฏในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรอยู่ในเขตชุมชนหนองตาเข้มจำแนกตามคุ้มบ้าน

คุ้มบ้าน	จำนวนครัวเรือน
พิทักษ์สัมพันธ์	17
ประชารวมใจ	16
พิทักษ์พัฒนา	25
ไทยประชาสามัคคี	26
ไทยประชาสวรรค์	27
สุขสวัสดิ์พัฒนา	29
รวม	140

2. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการผสมผสานโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และเทคนิคการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 148) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 ครั้วเรือน แล้วทำการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก โดยผู้ให้ข้อมูล คือ หัวหน้าครั้วเรือน ครั้วเรือนละ 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 103 คน

รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามปรากฏดังตาราง 3.2 ดังนี้

ตาราง 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากร

ชื่อคุ้ม	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (ครั้วเรือน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
พิทักษ์สัมพันธ์	17	13	13
ประชารวมใจ	16	12	12
พิทักษ์พัฒนา	25	18	18
ไทยประชาสามัคคี	26	19	19
ไทยประชาสวรรค์	27	20	20
สุขสวัสดิ์พัฒนา	29	21	21
รวม	140	103	103

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากเทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเป็นโควตา (Quota) จากผู้นำชุมชนจำนวน 12 คน และจากพนักงานฝ่ายปกครองและข้าราชการจำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์รวมทั้งสิ้นจำนวน 17 คน ได้แก่

ผู้นำชุมชน จำนวน 12 คน

1. หัวหน้าคุ้มบ้าน จำนวน 6 คน
2. กรรมการหมู่บ้าน จำนวน 6 คน

พนักงานฝ่ายปกครองและข้าราชการ จำนวน 5 คน

1. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 จำนวน 1 คน

2. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11	จำนวน 2 คน
3. พัฒนาการชุมชนอำเภอนางรอง	จำนวน 1 คน
4. เกษตรอำเภอนางรอง	จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ได้แก่ เพศ อาชีพ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการประหยัด ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ คือ ผลการดำเนินงานมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 55 ข้อคำถาม โดยแบ่งออกเป็นรายด้าน คือ

ด้านการลดรายจ่าย	จำนวน 13 ข้อคำถาม
ด้านการเพิ่มรายได้	จำนวน 10 ข้อคำถาม
ด้านการประหยัด	จำนวน 9 ข้อคำถาม
ด้านการดำรงชีวิต	จำนวน 10 ข้อคำถาม
ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวน 7 ข้อคำถาม
ด้านการเอื้ออาทร	จำนวน 6 ข้อคำถาม

1.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

1.2.2 วิเคราะห์หลักปรัชญา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการประหยัด ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร

1.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

1.2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ เเบญจกาญจน์ วุฒิ Ph.D (Higher.Education) ข้าราชการบำนาญ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประธานสภาวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวิจัย

1.2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ วุฒิ ศศ.ค (ภาษาอังกฤษศึกษา) รองคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และด้านการวิจัย

1.2.4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ กุลทานันท์ วุฒิ Ph.D (Public Administration) อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2.4.3 อาจารย์ ดร.กระพั่น ศรีงาน วุฒิ ปร.ค. (วิจัยวัดผลและสถิติ การศึกษา) คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและด้านสถิติ

1.2.4.5 อาจารย์ ดร.ชูเกียรติ จารัตน์ วุฒิ Ph.D (English) อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2.4.6 อาจารย์ ดร.วรวิริ มุลสิน วุฒิ Ph.D (Sociology) อาจารย์พิเศษ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นักวิชาการอิสระ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านภาษาและด้านการวิจัย

1.2.4.7 ผศ.น้อย สุปิงกลัด วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ข้าราชการบำนาญ อดีตรองนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และ เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมา

ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

1.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านสำราญราษฎร์ ตำบลลุดสูงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9276 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดประเด็น หรือข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended Form)

2.2 ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.1 นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านมาสร้างกรอบประเด็นคำถาม เพื่อการสัมภาษณ์

2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการประหยัด ด้านการดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเอื้ออาทร เพื่อการสัมภาษณ์

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาส่วนที่ใช้

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.3 จากแบบสอบถามจำนวน 103 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้บันทึกเทปไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้วในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1.2 กรอกรหัสแบบสอบถาม

1.3 กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล

1.4 ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ ในแต่ละประเด็นด้วยค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage)

1.4.2 ศึกษาผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองคาเข้ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50

มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ
วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ Samples t-test Independent

1.4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหมู่บ้าน

เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ
วิเคราะห์โดยใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé Method)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยถอดข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเทปมาพิจารณาร่วมกับการจดบันทึก
ของผู้วิจัย แล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2.2 วิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)
หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive Method) คือพิจารณาความเหมือนกัน
ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันเพื่อ
เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ ค่า Samples
t-test Independent กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มมากกว่าสองกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับผลการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนหนองตาเข้ม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ โดยการวิเคราะห์ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffé Method)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University